

MÓN

El següent secretari general pot fer les coses més bé?

António Guterres és l'home adient per a una feina gairebé impossible.

© The Economist

Fa sis mesos, els experts de Turtle Bay, la zona de l'est de Manhattan on hi ha la seu de les Nacions Unides, estaven bastant segurs que el pròxim director de la cosa més semblant a un govern mundial seria—per primer cop— dona i de l'est d'Europa, molt probablement la senyora que dirigeix la UNESCO, l'agència de les Nacions Unides per a l'educació i la cultura. Però, malgrat

les conjectures, serà un home de 67 anys, que va ser primer ministre socialdemòcrata de Portugal del 1995 al 2002 i després cap de l'organisme de les Nacions Unides per als refugiats entre el 2005 i el 2015. Un segon candidat búlgar, també una dona, però amb una reputació més afalagadora com a mordaç ex-dissident que la seva compatriota ex-comunista, va causar una esgarrifança als apostadors entusiastes anunciant a l'últim minut que es presentaria al càrrec. Però va anar

massa tard i era una figura massa controvertida. António Guterres, que succeirà Ban Ki-moon a final d'any, ha estat ben rebut en tot el consell mundial.

La decisió final, com sempre, depenia del fet que la Casa Blanca i el Kremlin no bloquegessin el candidat favorit (i el més inobjectable) de l'altra part. La sorpresa va ser que Guterres va guanyar-se l'aquiescència de totes dues superpotències molt de pressa, a pesar que les relacions entre tots dos països probablement pas- →

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltemps.cat](mailto:subscripcions@eltemps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores

→ sen pel seu moment més agre des de la fi de la Guerra Freda. Se suposa que Guterres, com a part d'un acord entre despatxos, nomenarà un eslau, potser fins i tot un búlgar, com al seu segon.

La seva victòria és deguda en part a la nova i relativa obertura del concurs. Abans la tria es feia completament a porta tancada, sense que els candidats es postulesin obertament. Aquesta vegada, a partir de l'abril, hi va haver una sèrie d'audiències públiques davant l'Assemblea General de les Nacions Unides i després un seguit de sondejos entre els 15 països representats al Consell de Seguretat de les Nacions Unides, en què cadascun va suggerir anònimament quins dels candidats s'havia de "promoure" o "desaconsellar", o ni una cosa ni l'altra. Però a la sisena i última enquesta, els cinc membres permanents del consell (els Estats Units, el Regne Unit, la Xina, França i Rússia), tots amb el poder de bloquejar qualsevol candidat, havien de votar amb paperetes de colors, si volien indicar que exercien el seu dret de veto. Guterres havia quedat en primer lloc en les primeres cinc rondes. En l'última va tornar a quedar molt per davant dels seus rivals, i cap país no li va donar un vot negatiu, cosa que volia dir que totes les superpotències s'havien posat d'acord a acceptar-lo.

Hi havia diversos candidats que semblaven tenir opcions, ja que tenien el suport d'una superpotència. Però cap no semblava que es correspongués amb les qualitats de Guterres. El portuguès es va guanyar el respecte com a primer ministre d'un país notable si bé actualment en una situació complicada i com a hàbil operador internacional; havent estat el màxim responsable d'un dels organismes més importants de les Nacions Unides, entén el funcionament intern de l'extensa i aparatosa burocràcia de les Nacions Unides. Parla diversos idiomes i és eloqüent. A més a més, se'l considera universalment decent i capaç, pragmàtic i amb principis, afable però ferm. Sap com comunicar-se amb el món i posar al seu lloc els poderosos.

Guterres "assumirà el control d'una organització que és a prop de la bancarrota política", diu Richard Gowan, expert en les Nacions Unides de la Universitat de Columbia, a Nova York. La catàstrofe siriana, diu, suposa "la pitjor crisi institucional del Consell de Seguretat des de la guerra de l'Iraq". Tanmateix, el secretari general ha de convèncer i arreglar situacions, no és un cap mundial. No és "un polític amb una victòria electoral sota el braç sinó un funcionari amb 193 autoritats insolents", diu Lord Mark Malloch-Brown, un britànic que va ser sots-secretari general de les Nacions Unides. El secretari general també és un comptable, que supervisa el pressupost d'un seguit d'organismes de les Nacions Unides que sovint competeixen en comptes de col·laborar.

Guterres ha d'enfortir els tres pilars principals de les Nacions Unides: el desenvolupament econòmic (sobretot per als pobres); els drets humans; i l'assoliment i el manteniment de la pau. Aquest últim és el més gran i el més complicat: Síria ho testimonia. Però encara que les Nacions Unides puguin semblar febles, continua sent l'organisme mundial amb l'abast més ampli i el que té més pes. Amb més de 100.000 cascos blaus i policies en un gran nombre de missions arreu del món, és l'organisme amb més capacitat per fer d'àrbitre neutral i aturar la mort i la destrucció. Impedir guerres abans que passin serà inevitablement la intenció de Guterres. Però en molts casos li tocarà recollir els bocins després que el desastre hagi causat estralls.

La seva primera tasca serà recuperar la preponderància de les Nacions Unides en la seguretat mundial, fet summament difícil quan els Estats Units i Rússia estan enfrontats. Les crisis del Iemen, Líbia, Síria, el Sudan, i la de Síria, requereixen la seva atenció urgent. No tindrà ni un moment de descans. ●

Traducció d'Arnau Figueras